

# СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Десислава Вараджакова,

Национален институт по геофизика, геодезия и география при БАН,

департамент „География“,

Професионално направление: 4.4. Науки за Земята,

Научна специалност: Икономическа и социална география (География на туризма)

за дисертационен труд на **Гергана Тихомирова Тончева**

на тема

**„Модели на управление на туристически дестинации на местно ниво в България“** за

присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по

професионално направление: 4.4. Науки за Земята,

научна специалност: География на рекреацията и туризма

Настоящото становище е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и е изготвено съгласно Заповед № РД 38-301/17.07.2020 на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за участие в състава на научно жури за защита на дисертационния труд „Модели на управление на туристически дестинации на местно ниво в България“.

## 1. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Гергана Тончева е родена на 10 август 1987 г. в гр. Плевен. Има изключително добра образователна подготовка и професионален опит в областта на туризма. Завършила е Професионалната гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ в Плевен, завършила е бакалавърска степен по туризъм в Университета в Аликанте (Испания), семестър по „Управление на туризма“ по програма „Еразъм“ в Университет Кемптен (Германия), магистърска степен по „Международно управление на туризма“ от Университет крал Хуан Карлос (Мадрид, Испания) и Университет ИМС (Кремс, Австрия). От 2017 г. е редовен докторант в катедра „География на туризма“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Също така притежава сертификат за екскурзовод, издаден от „Балкантурист“. Има богат практически опит (около 7 години) в български и

чуждестранни туроператорски фирми и туристически агенции. Владее четири чужди езика – испански, немски, английски и португалски. Работи със специализиран за туризма софтуер и е участвала и организираща инфо турове за професионалисти и журналисти до различни туристически дестинации.

## **II. Обща характеристика и актуалност на дисертационния труд**

Представеният дисертационен труд е в общ обем от 178 страници (заедно с приложенията) и е структуриран по следния начин: въведение, три глави, заключение, библиография и две приложения. Дисертационността и актуалността на избраната за изследване тема се основава на:

- нарасналата необходимост от професионален подход при местното управление на туризма в условията на глобализация и нарастващата сложност и несигурност на средата във връзка с появилата се пандемия;
- липсата на научни изследвания по отношение на местното управление на туризма в България.

## **III. Съдържание на дисертационния труд и оценка на основните научни и научно-приложни резултати и приноси**

Дисертационният труд е добре структуриран и балансиран. Във въведението е аргументирана актуалността на избраната тема и значимостта на управлението на туризма в съвременната динамична конкурентна среда в туристическата индустрия. В ясен и концентриран вид са представени предмета, обекта, основната цел, комплекса от задачи и методологията на изследването.

В първа глава са разгледани теоретико–методологическите основи на изследването. Изяснени са същността, особеностите и тенденциите на управлението на туристическите дестинации. Направен е литературен преглед на публикациите, свързани с темата на дисертационния труд, като докторантката показва отлично познаване и критичен подход при тяхното цитиране и представяне. Изяснени са основните понятия при управлението на туристическите дестинации и подробно е описана методологията на изследването.

Втора глава е посветена на управлението на туризма в България, като подробно са разгледани неговите субекти на национално, регионално и местно ниво. Очертана е юридическата и финансовата рамка, а чрез емпирично изследване е анализирано

състоянието на местното управление на туризма в България. Резултатите от анкетите са обработени по туристически райони.

В трета глава са предложени модели за управление на туристически дестинации на местно ниво. Първите два са интегрирани в общинската администрация, като единият е с обособено самостоятелно звено или смесено с друга индустрия, а другият е без самостоятелно звено. Извън общинската администрация предложените модели за управление са чрез общинско предприятия или търговско дружество. Като отделен модел е представен общински институт „Старинен Пловдив“.

Заклучението показва, че поставените изследователски задачи са убедително и аргументирано решени в дисертационния труд. Използваните източници в библиографията са над 130, като половината от тях са на английски, испански и немски езици.

Представеният дисертационен труд показва, че докторантката е извършила значителна работа при анализа на литературата по изследваната тема и при провеждането на собствено емпирично изследване. Въз основа на получените резултати са очертани основните модели за местно управление на туризма в България, като са анализирани техните недостатъци и предимства. Към всеки един от тях са формулирани препоръки, което представлява приложната насоченост на изследването, а именно предоставянето на възможност за използване от общините при създаването и/или усъвършенстването на актуалните форми на управление на туризма. В това се състои и основния принос на изследването - разработване на собствен модел за управление на туристическите дестинации, в частност на управлението на туризма на местно ниво.

Авторефератът на дисертационния труд отразява коректно неговото съдържание и приносите, в резултат на направените изследвания. Представени са три самостоятелни научни публикации, които са по темата на дисертационния труд и с които докторантката покрива минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор“ по професионално направление 4.4. Науки за земята.

#### **IV. Критични бележки и препоръки**

Нямам сериозни критични бележки към съдържанието и същността на дисертационния труд, но на много места се забелязват граматически грешки и стилови неточности, с което не се променя положителната ми оценка за работата и направените изследвания от докторантката.

Част от научните резултати са публикувани в издания, които не са индексирани и са без импакт фактор. Имайки предвид отличните чуждоезикови познания на докторантката, препоръчвам да засили своята публикационна активност в реферирани и индексирани издания по SCOPUS и WoS.

#### **V. Заключение**

Изборът на темата, структурата, съдържанието, резултатите и приносите на дисертационния труд предоставят достатъчно доказателства за компетентността на Гергана Тончева като изследовател. Приносите на дисертационния труд са значими за туризмологията, по точно в областта на дестинационния мениджмънт, както и имат практическо приложение при местното управление на туризма. Дисертационният труд съответства на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Всичко това ми дава основание да изразя своята положителна оценка за представената докторска дисертация и да предложа на научното жури да присъди на Гергана Тончева образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 4.4. Науки за земята.

28 август 2020 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Д. Вараджакова/